

Vandforsyning
Ref. PHGPE
Den 7. maj 2020

Høringsnotat udarbejdet på baggrund af offentlig høring af udkast til vejledning om boringsnære beskyttelsesområder (BNBO)

Følgende høringssvar har oplyst at de ikke har bemærkninger til udkastet til vejledning ("udkastet"): Advokatrådet, FSR - danske revisorer, Dansk Bilbrancheråd, Erhvervsstyrelsen og Social- og Indenrigsministeriet.

Følgende høringssvar har fremsendt bemærkninger til udkastet:

Bæredygtigt Landbrug, Danske Vandværker, Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA), Danmarks Naturfredningsforening, Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS), Hovedstadens Forsyning (HOFOR), Kommunernes Landsforening (KL), Landbrug & Fødevarer, Rambøll og Aalborg Forsyning.

Høringsnotatet er delt op i en række emner, som mange høringssvar omhandler. Emner, som få høringssvar berører, er samlet til sidst.

Generelle kommentarer

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det danske grundvand allerede er velbeskyttet mod udvaskning fra det dyrkede areal, og at der derfor ikke er et fagligt grundlag for generelt at etablere sprøjtefri BNBO. Landbrug & Fødevarer har dog noteret sig den politiske tillægsaftales punkt om BNBO, og forudsætter, at der i forbindelse med implementeringen af aftalen sikres, at: 1) Landmanden får fuld og hel erstatning, 2) aftalerne i trin 1 er frivillige, 3) der er tale om ekspropriationslignende forhold og dermed skattefritagelse, 4) arealer forbliver landmandens, med mindre han ønsker andet, og 5) i forbindelse med fastlæggelse af erstatningen skal der også tages højde for praktiske dyrkningsforhold.

Bæredygtigt Landbrug mener helt overordnet, at lovlig anvendelse af godkendte pesticider ikke udgør et problem i landbruget. Målinger viser, at grundvandet har det godt, og hvis der endelig er et problem, så er det fortidens synder. **Bæredygtigt Landbrug** mener, at en indsats ved at tætte utætte boringskonstruktioner ville have en noget mere gavnlige effekt end indsatser på dyrkningsfladen, og at de fund man gør, langt hen af vejen kan og bør løses med lavpraktiske tiltag, f.eks. undersøgelse af udførsel af det nødvendige vedligehold af defekte boringskonstruktioner.

Danmarks Naturfredningsforening mener, at indsatsen i BNBO er fremragende, men bør udvides til at omfatte BNBO i byer og omkring landbrugets vandingsboringer, hvor der bør indføres

samme regler for boringer til vanding, som for boringer til vandindvinding, idet vandingsboringerne kan trække ungt forurenet grundvand ned i magasinerne, som når vandingen stopper vil udgøre en risiko for vandværksboringer nedstrøms vandingsboringerne.

Danske Vandværker mener, at kommunerne bør have særligt fokus på at udarbejde indvindingstilladelser for vandværkerne, da de ellers vil blive negligeret.

KL fremhæver, at vejledningen ikke må efterlade læseren med indtryk af, at grundvandsindvinding er sikret for al fremtid gennem indsats i BNBO, idet det er afgørende at grundvandet fortsat beskyttes gennem indsatsplanlægningen. Vejledningen må derfor ikke give anledning til forskydning af langsigtet fokus fra indvindingsoplande eller OSD til BNBO. **Danmarks Naturfredningsforening** mener, at sprøjteforbuddet i BNBO ikke kan stå alene, men at de områder i vandværkernes indvindingsoplande, hvor det meste grundvand dannes, også sikres, idet disse områder kan sammenlignes med BNBO, hvor reglen om regelret brug ikke overholdes pga. et nedadrettet 'sug'.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen noterer sig de fremsatte synspunkter.

Bæredygtigt Landbrug støtter, at de mange regler på området forsøges samlet til én vejledning, at det er glædeligt, at det fremgår, at alle typer af mulige forureningskilder indgår i vejledningen, samt ser frem til, at kommunerne også undersøger BNBO-områder for f.eks. gamle lossepladser og affaldsdepoter. **Danske Vandværker** er meget tilfredse med, at der med vejledningen skabes større klarhed om, hvordan den politiske aftale om BNBO skal implementeres i praksis, og er desuden meget tilfredse med, at det tydeligt fremgår, at vejledningen skal ses i sammenhæng med den øvrige beskyttelse, derunder indsatsplanlægningen. **DANVA** vurderer overordnet, at det er en meget brugbar vejledning, der på bedste vis kombinerer baggrunden og de politiske ønsker med klar og nyttig gennemgang af udlægning og beskyttelse af BNBO, og finder det desuden meget positivt, at der lægges op til at se beskyttelsen i BNBO i sammenhæng med den øvrige grundvandsbeskyttelse, herunder ikke mindst indsatsplanlægningen. **Danmarks Naturfredningsforening** finder vejledningen vel gennemarbejdet og let tilgængelig. **HOFOR** kvitterer for den hensigtsmæssige sammenskrivning af de to tidligere vejledninger, samt bilaget om beregningsmetoden. **Landbrug & Fødevarer** finder det positivt, at flere vejledninger og notater nu er samlet i et fælles dokument. **Rambøll** finder vejledningen generelt velformuleret, med et passende omfang og passende ned i detaljen, og finder desuden bilagene nyttige. **Aalborg Forsyning** finder vejledningen overordnet god og brugbar. **KL** kvitterer for et omfattende og detaljeret vejledningsudkast, der kommer godt omkring den faglige vurdering i forbindelse med screening af BNBO. **KL** foreslår også, at vejledningen begrænset til erhvervsmæssig brug af pesticider, idet der for andre forureningskilder naturligt kan henvises til indsatsplanvejledningen. Dette vil resultere i en væsentligt kortere vejledning, at det bliver tydeligt, at beskyttelsen af BNBO ikke kan stå alene, samt at det vil skabe klarhed om den præcise opgave, kommunerne nu skal løse, idet usikkerhed herom giver risiko for kommunale udgifter ud over den aftalte kompensation (DUT).

Danmarks Naturfredningsforening anbefaler, at ministeriet i forbindelse med høring af udpegningsbekendtgørelsen udarbejder opgørelser over antal og areal af BNBO for hver kommune i lighed med den optælling, Danmarks Naturfredningsforening har udarbejdet og medsendt i høringssvaret.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Beskyttelsen af grundvandet af hensyn til drikkevandsforsyningen sker gennem en række indsatser, som supplerer hinanden, og indsatsen i BNBO bør således ikke ses isoleret. Miljøstyrelsen har valgt

for overskuelighedens skyld at udarbejde både en BNBO-vejledning og en indsatsplanvejledning, selvom der er indholdsmæssigt overlap. I udkastet er der i indledningen opfordret til at se den målrettede indsats i BNBO sammen med fx indsatsplanlægningen, hvilket en del høringsparter har kvitteret for. Baseret på de indkomne høringssvar generelt er det vurderingen, at udkastet har et passende omfang i forhold til tidligere vejledninger.

Det bemærkes til KLs bemærkning om den aftalte kompensation (DUT), at BNBO-loven og tilhørende bekendtgørelse kun forpligter kommunerne ift. erhvervsmæssig anvendelse af pesticider. Det vurderes imidlertid hensigtsmæssigt, at kommunerne tilbydes vejledning i alle typer af mulige forureningskilder i BNBO, derunder forurening med nitrat og andre miljøfremmede stoffer, og for pesticidernes vedkommende også den ikke-erhvervsmæssige risiko for forurening af grundvandet. Det er op til kommunerne selv at vurdere om, der skal foretages foranstaltninger ud over dem, som vedrører den erhvervsmæssige anvendelse af pesticider.

Det bemærkes til Danmarks Naturfredningsforenings forslag om oversigter, at det omhandler bekendtgørelsen og ikke vejledningen, som derfor ikke justeres.

Risikovurdering

GEUS bemærker til andet afsnit i indledningen samt til udkastets side 16, at det ikke er GEUS' opfattelse, at der sker større forurening af et grundvandsmagasin, hvis en given forurening sker i et nærområde til en indvindingsboring, frem for i det øvrige opland til indvindingsområdet, og mener, at det er uklart, om MST giver udtryk for denne holdning i afsnittet.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Begrundelsen for, at der er en særlig risiko ved forurening af grundvandet i BNBO bygger dels på en konsekvensbetragtning, hvis grundvandet i BNBO forurenes (relativt kort transporttid og ringe fortynding), dels på en sandsynlighedsbetragtning omkring, at der under specifikke forhold kan ske øget grundvandsdannelse fra terræn som følge af indvindingen. Sidstnævnte er blandt andet baseret på GEUS' ekspertvurdering af BNBO-beregningsmetoden, hvor GEUS i afsnit 2 skriver: "Stor afsænkning giver accelereret grundvandsdannelse lokalt omkring indvindingsboringer, som følge af øgede vertikale trykgradienter." Den særlige risiko er således ikke det samme som, at der per automatik sker større forurening af grundvandet ved forurening i BNBO frem for i resten af indvindingsområdet.

Danske Vandværker vurderer, at formålsbeskrivelsen af BNBO afviger væsentligt fra den i 2007-vejledningen, hvilket bør tydeliggøres, samt at indledningen til kapitel 1 bør omskrives, så den tydeligt fremstår som definition på BNBO for at undgå misforståelse blandt aktører. Styrelsen bør desuden sikre, at definitionen stemmer fuldstændig overens med andre tilgængelige definitioner på hjemmesiden, samt overveje, om den ændrede definition udgør et problem for den fremtidige sikring af grundvandet. **Danske Vandværker** vil gerne påpege, at der med fastlæggelsen af 1-årig transporttid ikke sikres responstid, da boringskontrollen jo ikke er 1-årig, og at man i værste tilfælde ikke detekterer "frist arrivals" før efter 5 år.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

I 2007-vejledningen indgik en formålsbeskrivelse af BNBO, som har vist sig at være upræcis og dermed kan misforstås (se nedenfor). Denne er derfor erstattet med teksten i de to første afsnit i indledningen til nærværende vejledning, og det er nu præciseret, at der er tale om en definition. Miljøstyrelsen gennemgår hjemmesiden www.mst.dk for at sikre overensstemmelse.

Der er ikke med den nye definition ændret på formålet med BNBO, som fortsat er en administrativ beskyttelseszone, som er udlagt med det formål at give mulighed for, som der stod i 2007-vejledningen, at 'Forhindre eller begrænse risikoen for forurening af grundvand i boringens nærområde og derved beskytte drikkevandet' og 'Sikre responstid og evt. arealer til at foretage oprydning og afværgeforanstaltninger.'

2007-definitionen omfattede også et tredje – frivilligt - punkt: 'Evt. give mulighed for at forbedre overvågningen af grundvandskvaliteten.' Miljøstyrelsen vurderer dog, at det er begrænset, hvor ofte overvågningsboringer vil være relevante, idet der ofte skal et tæt overvågningsnet til, for helt at sikre, at strømningsbanen for en udefrakommende forurening altid vil passere gennem en overvågningsboring på vej mod indvindingsboringen. Omkostningerne til etablering og drift af overvågningsboringer står således ikke nødvendigvis mål med udbyttet.

Mulighed for overvågning er af disse grunde ikke mere nævnt som formål med udpegningen, men kan naturligvis fortsat ske, hvis det vurderes hensigtsmæssigt. Overvågning kan ske uafhængigt af udstrækningen af BNBO og således også fx længere væk. Alternativt kan der tages hyppigere prøver i indvindingsboringerne og dermed forkorte det tidsrum, hvor en forurening i det indvundne grundvand i en 'worst case' situation kan være foregået siden sidste analyse.

Forventningen om, at BNBO kan bruges til til detektion af 'first arrivals' bygger sandsynligvis på 2007-vejledningens argumentation for valg af transporttid som parameter i den hidtidige BNBO-beregning. Argumentationen bygger på et tænkt scenarie, hvor der måles for forurening i overvågningsboringer i randen af BNBO med samme hyppighed som i selve boringen - fx hver år, hvert andet år eller hvert femte år – og at en forurening, der sker udenfor BNBO, dermed teoretisk kan opdages tids nok i overvågningsboringerne til, at man kan nå at standse produktionen af drikkevand, før det forurenede vand når frem til indvindingsboringen.

Det er denne argumentation - baseret på en (som anført) teoretisk situation - der - sammen med formålsbestemmelsen i 2007-vejledningen om 'eventuel mulighed for overvågning' - vurderes at have skabt uklarhed om formålet med BNBO: Forudsætningen for at BNBO kan bruges til at detektere 'first arrivals' er netop ikke kun, at BNBO er udpeget, men også, at der sker overvågning i randen af BNBO (hvilket ikke er eller har været et krav), samt at det via denne lykkes at opdage udefrakommende forurening (hvilket kræver et tæt overvågningsnet). Etablering af overvågning er efter Miljøstyrelsens vidende desuden pt. kun sket i begrænset omfang.

DANVA mener ikke, at det er gennemskueligt, hvad budskabet er med afsnittet "særligt om nitrat" under afsnit 2.2, samt der generelt i udkastet mangler et "klart samlet budskab om nitrat og BNBO".

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Formålet med afsnittene om nitrat i vejledningen – derunder i afsnit 2.2 - er at beskrive særlige forhold omkring nitrat i tilknytning til emnet for det enkelte afsnit. For afsnit 2.2 Forsyningsstruktur er formålet dels at beskrive omfanget og udbredelsen af fund af nitrat i drikkevand, dels at beskrive at fund af andre stoffer kan gøre det vanskeligt fremadrettet at finde upåvirkede magasiner med lavt nitratinhold. Der er ikke efter styrelsens opfattelse et samlet "budskab" om BNBO, der kan siges at være tilknyttet bestemte typer af forurening, fx nitrat, idet de særlige forhold, der er knyttet til BNBO er uafhængig af forureningstype.

DANVA foreslår, at der til afsnittet nederst side 11 i udkastet, der begynder med "I tillæg til indsatsen...", og som omhandler risikoen for forurening med pesticider fra andre kendte og potentielle kilder, tilføjes en beskrivelse af, hvordan disse risici skal vurderes og hvilke restriktioner, der i praksis

kan anvendes for at minimere disse risici. Der bør derfor være mere fokus på oprydning af pesticidpunktkilder i indvindingsoplande som en prioriteret opgave ved regionerne.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

I et efterfølgende afsnit (udkastet side 12) er regionernes indsats, derunder på pesticidpunktkilder kort beskrevet.

GEUS bemærker til "Særligt om fund af andre miljøfremmede stoffer" (i afsnit 2.4.3) at antagelsen om begrænset nedbrydning og sorption er stofspecifik, men at en konservativ betragtning kan benyttes, hvis der ikke findes andre data.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Afsnittet er præciseret, så det fremgår, at der er tale om en konservativ betragtning, som kan benyttes, hvis der ikke findes stofspecifikke data.

DANVA mener, at det må være en fejl, når afsnittet om kilder til pesticider i afsnit 2.3 alene har fokus på erhvervmæssig anvendelse af pesticider, også når det angår private hus- og havejere, og foreslår afsnittet omskrevet for at afspejle den brede anvendelse.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Korrekt, formuleringerne skyldes, at teksten stammer fra tidligere vejledning og ikke tilstrækkeligt tilpasset det bredere sigte i nærværende vejledning. Sidste sætning i afsnittet er nu slettet.

DANVA mener til afsnittet om godkendelsesordningen (udkastet side 14), at formuleringen "sikrer mod udvaskning" synes at være et meget stærkt udtryk i denne sammenhæng, og mener, formuleringen "mindsker risikoen for udvaskning" er mere korrekt. **GEUS** bemærker til formuleringen "Der er typisk tale om forureninger fra stoffer, der ikke længere er godkendt" (udkastet side 5 og 14), at dette til dels kan skyldes, at de pesticidstoffer, der har indgået i analyseprogrammerne overvejende stammer fra pesticider, der ikke længere er godkendt. **GEUS** bemærker desuden, at nogle nedbrydningsstoffer kan stamme fra flere moderstoffer, hvoraf nogle ikke er pesticid, og foreslår derfor, at der til betegnelsen "godkendt" tilføjes formuleringen "som sprøjtemiddel i landbruget" eller lignende. **GEUS** bemærker, at det GEUS-notat, der antages at ligge til grund for vurderingen af ler-VAPmarkernes repræsentativitet for forskellige typegeologier, også redegør for en række andre faktorer, som klimaforhold og lokale detailgeologiske forhold, der også har betydning for udvaskningspotentialet. **Landbrug & Fødevarer** formoder, at VAP-marken på Stevnens ikke indgår som grundlag for udkastets vurdering af, hvor stor del af morænejorden, der er dækket af godkendelsesordningen, idet marken er valgt med henblik på at dække jordtyper, der ikke kunne anses dækket af de hidtidige VAP-marker.

Landbrug & Fødevarer mener, at der i afsnit 1.3.1 [udkastet side 5] under *Særligt om pesticidgodkendelsesordningen* bør indsættes et "nødvendigvis" så teksten kommer til at lyde "men dækker ikke nødvendigvis jorder...", idet en jord, hvor der er højere risiko end i VAP-markerne ikke per definition udgør et problem ift. udvaskning af pesticider. Risikoen er blot ikke kvantificeret endnu under praktiske dyrkningsforhold.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Den fulde formulering om godkendelsesordningen under afsnit 2.4.1 (side 14 i udkastet) er "Pesticidgodkendelsesordningen sikrer, sammen med de konkrete undersøgelser på VAP-markerne, generelt mod risiko [...]". Med formuleringen "sikrer generelt" menes, at sikringen ikke er fuldstændig, idet der netop er jorder eller situationer, hvor den ikke dækker, jfr. beskrivelsen.

Det er korrekt, at hovedparten af de pesticidstoffer, der normalt analyseres for, ikke længere er tilladte eller er begrænsede i deres brug, hvilket i afsnit 1.3.1 er præciseret, ligesom det er præciseret, at der tale om godkendelse ”som pesticid”. I massescreeningen i 2019 er cirka en fjerdedel af de 415 undersøgte stoffer dog nogle, der kan stamme fra aktuelt godkendte midler. VAP-marken på Stevns repræsenterer ”ler over kalk” og indgår i estimatet på 85-95%. Der er desuden tilføjet forbehold for andre faktorerers betydning.

Formuleringen i afsnit 1.3.1 omkring godkendelsesordning bibeholdes, idet godkendelsesordningen netop ikke dækker de nævnte jorde, så en tilføjelse af ”nødvendigvis” vil således ikke være retvisende. Jævnfør sidste sætning i afsnittet skal der for områder, der ikke er dækket af godkendelsesordningen, foretages en konkret vurdering, og det fremgår således allerede, at en jord med højere risiko end en VAP-mark ikke per definition udgør et problem i forhold til udvaskning af pesticider.

GEUS mener, det kan være svært for kommunerne at følge anbefalingen (udkastet side 18) om at skelne mellem forskellige typer af fund, idet et nedbrydningsprodukt kan have flere forskellige moderstoffer med forskellig administrativ status, som der så vidt vides ikke eksisterer samlede opgørelser over. **GEUS** anbefaler at tilføje en kommentar til beskrivelsen af ”skelneværktøjet” (udkastet side 18 nederst) om, at værktøjet er udviklet ift. specifikke grupper pesticidstoffer og sandsynligvis ikke er anvendeligt til vurdering af de nyere typer af fund af pesticider, fx DMS og DPC.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Det er tilføjet, at kommunerne bør være opmærksom på, at nogle nedbrydningsprodukter kan stamme fra moderstoffer med anden anvendelse end som pesticid, samt at rapporten omkring ”Skelnen mellem pesticidkilder” sandsynligvis ikke kan anvendes til vurdering af nyere typer af fund af pesticider.

DANVA mener til afsnit 2.4, at antropogene forhold, der kan medføre en øget risiko for transport af uønskede stoffer, det kunne f.eks. være gamle borer, også bør nævnes. **Bæredygtigt Landbrug** ønsker, at problemet med utætte borer bliver fremhævet et mere centralt sted i vejledningen end det pt. står i udkastet, idet virkemidler på overfladen og større og større beskyttelsesområder aldrig kommer til at virke efter hensigten, hvis årsagen til forurening er utætte borer. **Bæredygtigt Landbrug** mener, at det først og fremmest bør undersøges, om borerne i BNBO er defekte, før andre – ikke proportionale - indsatser vælges. **Danske Vandværker** bemærker til afsnit 2.4, at et vertikalt jordvarmeanlæg bypasser dæklag af ler og derfor kan forårsage en direkte forurening ved utæthed af jordvarmeslangen; derfor bør kommunerne se på eksisterende – især de ældre – vertikale jordvarmeanlæg i BNBO, samt forholde sig til mulig hydraulisk kortslutning, hvis forseglingen fejler eller ikke er udført korrekt.

Landbrug & Fødevarer forstår ikke formuleringen (udkastet side 10) om at ”En dårlig boringskvalitet bør ikke i sig selv bruges som argument mod at gennemføre indsatser i BNBO”, som bør skrives mere tydeligt, hvis det skal undgås, at der opstår forvirring, idet en dårlig boringskvalitet ikke nødvendigvis betyder, at den skal sløjfes. Som minimum bør det negativt værdiladede ’mod’ erstattes med ’for ikke’.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Den fysiske sikringszone og 25 m zonen, hvor der ikke må sprøjtes, dyrkes eller gødes vurderes at være effektivt til at minimere risikoen for forurening via utætheder i selve indvindingsboringerne. Der er tilføjet et nyt afsnit under 2.4.1 omhandlende antropogene forhold, som ubenyttede eller

forkert udførte brønde og borer, vertikale jordvarmeanlæg (dog kun relevant for den del af BNBO, der er længere væk end 300 m fra boringen) mv. Afsnittet omhandler også forhold i byer.

Det er præciseret (udkastet side 10), at betragtningen om den dårlige boringskvalitet som argument mod at gennemføre indsatser omhandler den situation, hvor en boring med dårlig kvalitet er planlagt sløjfet. Formuleringen ”mod at gennemføre indsatser” er erstattet med ”for ikke at gennemføre indsatser” for yderligere at understrege det værdineutrale i formuleringen.

Bæredygtigt Landbrug mener, at det er en uskik at indføre indskrænkninger i ejendomsrettet uden det reelt er undersøgt, om der er et problem først eller fagligt belæg for indførelsen, og mener, med henvisning til indsatsplanbekendtgørelsens § 7, stk. 2, hvor det er forudsat, at der findes målinger af miljøfremmede stoffer mv., at de samme faglige principper skal finde sted ved vurdering af BNBO. **Bæredygtigt Landbrug** mener, der bør være mere fokus på konkrete målinger, med henvisning til, at det sundhedsmæssigt f.eks. er arsen, der i mange grundvandsmagasiner er den væsentligste udfordring.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Der stilles ikke i indsatsplanbekendtgørelsen krav om dokumentation i form af målinger, idet der i § 7, stk. 2., pkt. 4 er anført at også ”andre relevante forhold” kan være gældende. Både for indsatser i indsatsplaner som i BNBO, er det således kommunen, der afgør, hvilke forhold, der skal ligge til grund for afgørelse om rådighedsindskrænkninger.

Bæredygtigt Landbrug foreslår, at kommunerne opfordres til at foretage en mere præcis måling af undergrunden end den, der er sket via grundvandskortlægningen, som har større fokus på de dybere jordlag, og henviser til andre overfladenære kortlægningsmetoder.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Staten udpeger BNBO på baggrund af en kortlægning, som vurderes tilstrækkelig til formålet. Kommunerne kan supplere denne, hvis der vurderes et behov, fx som anført i afsnit 2.4.1 ved at inddrage oplysninger fra konkrete boreprofiler og opstille geologiske modeller med bedre diskretisering.

Danske Vandværker foreslår, at der i kapitel 2.3 indføres et afsnit om oplag af materialer og større mængder haveaffald, aht. risikoen for afsmitning af biocider og pesticider mv.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke er fagligt belæg for særligt at fremhæve oplag af materialer som en særskilt punktkilde. Regionernes viden om potentielle punktkilder opdateres løbende ved inkludering af ny viden.

Danmarks Naturfredningsforening mener, at vejledningen bør indeholde et afsnit om ”BNBO i byer”, da mange vandværker har deres borer beliggende i bymæssige områder. Private bruger sprøjtegifte i haver og på befæstede arealer som fliser, veje, p-pladser mv., hvilket betyder, at der sker en meget stor udvaskning til grundvandet fra disse arealer. Analyser af vandprøver fra borer og fra vandværker i byer viser, man her finder samme pesticider som i det åbne land, men ofte i højere koncentrationer.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Der er tilføjet et nyt afsnit om ”Antropogene forhold under 2.4.1, hvor også forhold omkring befæstede arealer i byer nævnes.

Landbrug & Fødevarer finder det fortsat problematisk, at der mangler en klar definition af ordet 'forurening' i forhold til fund af pesticider i grundvandet. Definitionen er afgørende i forbindelse med risikohåndtering og indsatser for at afværge evt. fare for forurening. Der skal være sammenhæng mellem statens godkendelsessystem af pesticider og kommunernes vurdering af status for grundvand og dermed behov for indsatser på dyrkningsfladen. Ved anvendelse af grundvandsmodellerne i godkendelsessystemet godkendes overskridelse af grænseværdien i én ud af 20 år, og ved vurdering af resultater fra VAP tillades også enkelte overskridelse af grænseværdien. **Landbrug & Fødevarer** mener derfor ikke, at fund kan bruges som dokumentation for behov for fremtidige indsatser, når der kun er målt ned til detektionsgrænsen af sprøjtemidler (som regel over 0,01 ug/L). **Landbrug & Fødevarer** foreslår, at der indsættes følgende tekst på side 18 i udkastet under afsnit for pesticider: *"Enkelte fund under grænseværdien bør ikke tillægges betydning, idet godkendelsesordningen har som forudsætning, at der ved særlige hændelser kan ske udvaskning i koncentrationer under [Miljøstyrelsen lægger til grund, at L&F mener 'over'] kravværdien".*

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøbeskyttelsesloven fastlægger ikke præcist, hvad der skal forstås ved forurening, og der er således ikke en nærmere definition af forureningsbegreberne i §§ 24 og 26 a. I "Miljøbeskyttelsesloven af 1991 med kommentarer af Jørgen Bjerring og Gorm Møller, 1. udgave" beskrives, hvordan begrebet forurening defineres i andre retskilder og det konkluderes, at begreberne "skade, forringelse og forstyrrelse er centrale elementer i de forskellige grundlæggende definitioner af forurening". Således konkluderes det, at en udledning med andre ord kun "karakteriseres for forurening, hvis udledningen har miljø- eller sundhedsskadelige egenskaber, men det er ikke afgørende, om den enkelte udledning isoleret set er i stand til at medføre skadevirkninger [...]"

Godkendelsesordningens accept af modelberegnet udvaskning op til kravværdien og overskridelser i op til 1 ud af 20 år har ikke betydning for, hvilke data kommunerne kan vælge at lægge til grund for deres vurdering af, hvorvidt der er behov for beskyttelse mod forurening af grundvandet. Der ændres på den baggrund ikke i formuleringerne.

Landbrug & Fødevarer mener, at følgende bør tilføjes til afsnittet om væltet marksprøjte (udkastet side 12): *"I en sådan risikovurdering bør indgå, at beredskabet hos lodsejere og myndigheder som udgangspunkt vil begrænse risikoen gennem hurtig indsats f.eks. ved afgravning af forurennet jord."*

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Afsnittet er præciseret.

Indsatser

Bæredygtigt Landbrug savner en omtale af mere permanent vandbehandling (f.eks. anvendelse af kulfilter mv.), idet der er steder, hvor arsen er et så væsentligt problem, at man bør foretage vandbehandling. **Bæredygtigt Landbrug** mener, at arsen bør være selvstændigt omtalt i vejledningen, samt anmoder om, at Miljøstyrelsen får en udtalelse fra Sundhedsministeriet eller embedslægen om sundhedsrisikoen fra arsen hhv. nitrat, idet grænseværdien for nitrat ikke er fastlagt ud fra en sundhedsmæssig vurdering på nitrat alene, men i kombination med meget forhøjede kimal og risiko for spædbørn.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Omdrejningspunktet for vejledningen er den målrettede beskyttelse af grundvandet i BNBO. I nogle tilfælde kan det være nødvendigt med videregående vandbehandling, og Miljøstyrelsen har derfor

udarbejdet en særskilt Vejledning om videregående vandbehandling, der blandt andet omhandler håndtering af arsen (<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/10/978-87-7038-113-0.pdf>)

DANVA mener, at vaske/fyldepladser udgør en uacceptabel risiko og bør flyttes.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Flytning af eksisterende vaske/fyldepladser kan, hvis kommunen vurderer behov, indgå som tiltag, som anført i tabellen i afsnit 2.6.

25 m zonen

DANVA og Aalborg Forsyning mener, at vejledningen bør indeholde bemærkninger om, at 25 m zonen bortfalder, hvis der indgås en aftale om pesticidfri BNBO, hvilket vil sige, at der i så fald igen kan dyrkes i 25 m zonen. **KL** mener, at oversigten i bilag 5 over zoner bør fokusere på situationer, hvor restriktioner knyttet til en zone kan have betydning for den beskyttelse, der tilsigtes med restriktioner i en anden. Eksempelvis bortfald af 25 m zonen, som betyder, at hidtidige restriktioner kun videreføres i det omfang, som fremgår af den nye aftale om beskyttelse af BNBO.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Der er tilføjet et afsnit om 25 m zonen under afsnit 2.6 Tiltag i BNBO. I oversigten over zoner i bilag 5 er bortfald af 25 m zonen i bestemte situationer allerede beskrevet. Der er ikke andre zoner, hvor valg af restriktioner på den måde har betydning for andre zoner.

Frivillige aftaler, påbud og tinglysning

KL mener, at afsnit 3.1 om frivillige aftaler bør udbygges, derunder med en kort forklaring på 'multifunktionel jordfordeling' med henvisning til, hvor man kan finde mere info. **KL** foreslår også, at der i afsnittet beskrives og henvises til rapporten "Paradigmer for frivillige aftaler i BNBO", samt at notatet kan vedhæftes som bilag.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Der er foretaget enkelte uddybninger af afsnit 3.1, bl.a. er multifunktionel jordfordeling tilføjet som eksempel på tiltag, hvor frivillighed indgår, samt henvisning til afsnit 2.6, hvor ordningen allerede er beskrevet, derunder med link. Afsnit 3.1 indeholder allerede en kort beskrivelse af og link til rapporten "Paradigmer for frivillige aftaler", hvorfor dette ikke er yderligere udbygget. Antallet af bilag i vejledningen er for overskuelighedens skyld kortet ned i forhold til høringsversion, så Miljøstyrelsen vurderer det er mest hensigtsmæssigt med link.

Aalborg Forsyning bemærker til afsnit 3.1.1, at hvis en frivillig aftale ikke tinglyses forud for pant hæftelser, så er der risiko for, at den bortfalder i forbindelse med eksempelvis en tvangsauktion, hvorefter forhandling og udbetaling af erstatning skal gentages. **DANVA** mener supplerende, at der bør gøres opmærksom på problemstillingen i vejledningen, samt at problemet bør løses fremadrettet i relevant lovgivning. **KL** spørger supplerende, hvorvidt et forbud gives til ejer og hvorvidt det bortfalder ved ejerskifte, og hvis ja, hvad siger da Forsyningssekretariatet? **Aalborg Forsyning** nævner, at problemstillingen også er gældende ved påbud.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen har drøftet problematikken omkring tinglysninger i forbindelse med tvangsauktioner med Forsyningssekretariatet og Center for Forsyning i Energistyrelsen, og vurderer, at hvis en tvangsauktion medfører ophævelse af en tinglyst aftale, vil man muligvis kunne komme i en

situation, hvor man, på baggrund af en ny aftale, kan være nødt til give erstatning igen, således at den nødvendige beskyttelse af drikkevandet fortsat kan sikres. De konkrete aftalers individuelle hensyn og kompleksiteten omkring regler ifm bl.a. tinglysning betyder dog, at man i konkrete sager, hvor det vurderes nødvendigt, bør inddrage kvalificerede rådgivere. Forslag om lovændringer for at sikre prioritering ved tinglysning af aftaler, der ikke har hjemmel i vandforsyningslovens § 13 d, er ikke vejledningsstof og behandles derfor ikke i dette notat.

Et påbud om forbud mod anvendelse af pesticider er rettet mod ejeren af ejendommen og kan tinglyses på ejendommen. Tinglysning af påbuddet sikrer, at det som udgangspunkt også gælder for en evt. køber af ejendommen. Se dog ovenstående i forhold til prioritering af evt. bortfald ved tvangsauktion.

KL og Aalborg Forsyning spørger med henvisning til afsnit 3.2.2, hvorvidt man kan indhente forhåndstilsagn fra tinglysningsretten om tinglysning, idet vandværk eller kommune ellers ikke på forhånd kan vide, om indgrebet kan tinglyses?

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Tinglysningsretten tilbyder ikke bindende forhåndstilsagn. En praktisk tilgang vil være, at parterne i aftalen tager forbehold for at aftalen kan tinglyses. Herudover vil parterne inden aftalen indgås kunne undersøge, hvilke rettigheder der allerede er tinglyst på ejendommen og tage dem med i betragtning ved aftaleindgåelsen.

Erstatningsfastsættelse

DANVA mener til afsnit 3.2.4, at det ikke er klart, hvordan man påtænker erstatningsfastsættelsen ved frivillige aftaler, hvis parterne er enige om indsatsen, men ikke kan nå til enighed om erstatningen. Taksationsafgørelser sker normalt kun i forbindelse med ekspropriative indgreb, og ikke ved indgåelse af frivillige aftaler. Det er derfor vigtigt at få fastslået, om en taksationsafgørelse kræver et påbud fra myndigheden. **Landbrug & Fødevarer** er uforstående overfor følgende sætning, som de mener, bør omformuleres: "Erstatninger må ikke afvige væsentligt fra det niveau, som taksationsmyndigheden ville anvende i en tilsvarende situation."

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøbeskyttelseslovens regler om taksationskommissionen vedrører erstatningsfastsættelser efter miljøbeskyttelsesloven, hvilket i dette tilfælde vil sige erstatninger som følge af påbud i henhold til §§ 24 og 26 a. Kan parterne blive enige om indsatsen, men ikke om erstatningsfastsættelsen, kan kommunen give et påbud i henhold til miljøbeskyttelseslovens §§ 26 a eller 24.

Det bemærkes til L&F, at formuleringen er udtryk for, at kommunerne skal være opmærksomme på, ikke at sætte erstatningerne for højt. Formuleringen ændres ikke. Der henvises desuden til svar på spørgsmål stillet den 25. november 2019 af Erling Bonnesen (V):

<https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/l31/spm/19/svar/1611906/2112914.pdf>.

DANVA mener til afsnit 3.1.1 at vandforsyningerne ligeledes bør have indsigelsesret til en aftale indgået mellem kommune og lodsejer, fx hvis vandforsyningen ikke finder, at dyrkningsanvendelse er korrekt opgjort, og erstatningsudmålingen dermed kan blive sat for højt, en omkostning som i de fleste tilfælde kan blive pålignet forbrugerne. **HOFOR** tilføjer til dette et ønske om samme frist som angivet ved foreliggende for kommunen.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Kommunens indsigelsesret fremgår af vandforsyningslovens § 13 d stk. 2. Loven giver ikke vandforsyningerne samme ret til indsigelse, men samarbejde er tilrådeligt, hvilket er tilføjet. Det vil dog altid være tilrådeligt at samarbejde omkring aftaleindgåelsen, herunder f.eks. i forhold til nærmere afgrænsning af areal samt erstatningsbeløb. Herudover skal kommunen sikre at vandforsyningen bliver hørt inden der træffes afgørelse i sagen. Dette er tilføjet i vejledningen.

DANVA mener, at det er uklart, hvad der menes (udkastet side 30) med, at erstatning udbetalt til lodsejere er at betragte som offentlige midler. **HOFOR** anmoder om en uddybning af afsnittet, derunder om rækkevidden, fx om det betyder, at kommunen skal føre tilsyn med overholdelse af aftalen?

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Med formuleringen menes, at det forhold, at vandselskabet udbetaler erstatningen i stedet for kommunen, ikke får midlerne til at miste sin offentlige karakter, da vandselskaberne - som en privat enhed - i det pågældende tilfælde er udpeget af staten til at forvalte midlerne. Midlerne anses derfor for at være under det offentliges tilsyn og disposition. Dette gælder også, selvom vandselskabernes omkostninger finansieres af forbrugere. Der er ikke med formuleringen ment, at kommunen skal føre tilsyn med selve aftalen.

Beregningsmetode

HOFOR kvitterer for bilag 3 og påpegningsen af, at hvor målinger af magasindata foreligger, bør disse anvendes frem for tabelværdier.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen er enig med **HOFOR** i, at hvor lokale konkrete beregningsværdier er til rådighed til beregning af **BNBO**, bør disse anvendes i stedet for tabelværdier.

Aalborg Forsyning og **DANVA** forslår, at sætningen "De mest opsprækkede kalkmagasiner i Danmark må formodes at være beliggende direkte over salthorste" slettes, da den er overflødig, og ikke gælder for typiske indvindinger i kalkmagasiner.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Sætningen vedr. opsprækkede kalkmagasiner over salthorste er slettet.

Rambøll vil gerne have specificeret, om det er Miljøstyrelsen, der foretager kvalitetssikring af de optegnede **BNBO**.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Det er Miljøstyrelsen som ansvarlig myndighed for afgrænsning af **BNBO**, der vurderer om **BNBO** lever op til Miljøstyrelsens interne procedure for afgrænsning af **BNBO** forud for udpegnings i bekendtgørelse om udpegnings af drikkevandsressourcer. Såfremt Miljøstyrelsen har udbudt opgaven med afgrænsning af **BNBO** til en rådgiver, skal **BNBO** afgrænsningen leve op til Miljøstyrelsens procedure. Det forventes, at konsulenter, der udfører opgaver for Miljøstyrelsen foretager intern kvalitetssikring forud for aflevering af den udbudte opgave. Miljøstyrelsen foretager både for internt og eksternt beregnede **BNBO** intern kvalitetssikring af, om **BNBO** lever op til gældende procedure forud for udpegnings. Dette er ikke specificeret i proceduren.

Rambøll spørger ind til, hvad Miljøstyrelsen gør, såfremt længde/bredde-forholdet for beregnede **BNBO** overstiger 3, og om der i disse tilfælde skal anvendes cirkelmetoden. Desuden påpeges det, at

det tydeligt bør fremgå, om det er fagligt funderet, eller om det er et politisk valg, at længde/breddeforholdet på BNBO ikke må overstige 3. **FRI** har foreslået en alternativ beregningsmetode i de tilfælde hvor de beregnede BNBO fremstår langstrakte. En metode hvor den anvendte metode suppleres med cirkelmetoden.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Afsnittet omkring længde/breddeforholdet er justeret. Det er et administrativt valg at anvende et længde/bredde-forhold på >3 som en numerisk indikator for, at et BNBO er for langstrakt, og dermed vanskeligt at benytte i praksis som beskyttelseszone, idet usikkerheden på en smal afgrænsning langt fra boringen er for stor. I tilfælde af et længde/bredde-forhold over 3, skal beregningsværdier og -metode genvurderes. Det er ikke et ultimativt krav, at længde/breddeforholdet skal være under 3. Såfremt BNBO efter en konkret vurdering er for langstrakt, skal BNBO beregnes efter cirkelmetoden, hvor cirklen evt. forskydes opstrøms, for at tage højde for usikkerheder i beregningerne og for at sikre, at BNBO forbliver en boringsnær beskyttelseszone. På baggrund af årsagen for anvendelse af cirkelmetoden i denne situation, vil det som udgangspunkt være gældende for alle geologiske lokaliteter. Miljøstyrelsen takker for et konstruktivt forslag fra FRI til at løse problemstillingen med tynde langstrakte BNBO. Det er vurderet, at det gode forslag med kombinationen af to metoder sandsynligvis vil medføre en potentiel overimplementering, hvorfor den ikke anvendes. Proceduren er justeret, således at de BNBO, der bliver uhensigtsmæssigt langstrakte, i stedet bør beregnes efter cirkelmetoden, hvor cirklen evt. forskydes opstrøms, blandt andet for at tage højde for usikkerhed og for at sikre, at der er tale om en boringsnær beskyttelse.

Rambøll mener, at det ville være godt at præcisere, hvornår stokastiske usikkerhedsberegninger skal foretages, og hvornår de ikke skal. Desuden vil det være relevant at beskrive, hvordan BNBO afgrænsningen foretages i forhold usikkerhedsberegningerne, og hvordan disse usikkerheds-vurderinger videregives, så de er synlige for slutbrugerne.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Proceduren er ikke nærmere præciseret i forhold til, om der skal foretages stokastiske usikkerhedsberegninger for BNBO eller ej, idet det beror på en konkret vurdering for det enkelte BNBO. Generelt vil der være et mindre behov for stokastiske usikkerhedsberegninger, hvis parametrene er bestemt med lille usikkerhed, end hvis det vurderes, at de er bestemt med stor usikkerhed. I usikkerhedsberegningerne skal anvendes de anbefalede værdier for effektive porositeter, med mindre der foreligger data fra lokaliteten.

Stokastiske usikkerhedsberegninger for BNBO kan evt. anvendes på samme måde som det gøres for afgrænsning af indvindingsoplande til almene vandforsyninger. Dette er beskrevet i Miljøstyrelsens interne procedure for afgrænsning af indvindingsoplande, der er tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside under grundvandskortlægning. Miljøstyrelsen dokumenterer BNBO-beregningerne, herunder eventuelle usikkerhedsberegninger, og BNBO-afgrænsningen over for slutbrugerne i fornødent omfang.

Danske Vandværker er tilfredse med, at vejledningen lægger op til at reducere usikkerheden på beregningerne i områder med kompleks geologi ved at nedsætte cellestørrelsen på de geologiske modeller. **Rambøll** mener, at det bør overvejes, om der skal laves et krydstjek af geologien boringsnært, da der kan være tilfælde, hvor geologien boringsnært i 100 meters modeller ikke er retvisende.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Bl.a. på foranledning af Rambølls oplevelser, er det specificeret, hvordan forskelle mellem den geologiske lagfølge i den numeriske grundvandsmodel og den geologiske lagfølge i borerne, der skal beregnes BNBO for, skal håndteres ved beregningerne af BNBO.

Aalborg Forsyning ser positivt på, at der anbefales en effektiv porøsitet på 10 % for opsprækkede kalkmagasiner. **Rambøll** mener, at det bør fremgå tydeligt, hvorfor den effektive porøsitet for kalk er fastsat til 10 %, som i BNBO sammenhæng forekommer som værende en relativ høj porøsitet. Rambøll er uenig i sætningen ”Ved større transporttider, som ved beregning af indvindingsoplande (størrelsesorden 100 år) kan ligevægt antages mellem matrix og sprækker” og forslår at afsnittet fjernes. Endvidere bør det fremgå, at værdier for matrix og sprækkeporøsitet bør kalibreres ud fra data fra stoftransportforsøg/tracerforsøg, eller alternativt at der laves stokastiske eller minimum/maximum-beregninger med kombinationer af minimum-median-maximum værdier for porøsiteten for matrix og sprækker. Det påpeges, at der mangler kilder til værdierne i tabel 1. Desuden er der for sandsten kun angivet én værdi, og ikke en opdeling i sprækker/matrix/sprække+matrix, skønt det også er et bjergartsmedium, der ofte er opsprækket.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Miljøstyrelsen kvitterer for Aalborg Forsynings bemærkning. Valget af effektiv porøsitet i et opsprækket medie er forbundet med usikkerhed. Der har fra Miljøstyrelsens side været et ønske om at reducere den anbefalede porøsitet i opsprækket kalk ift. den tidligere praksis, hvor der blev anvendt en effektiv porøsitet på 20 %. Valget af 10 % tilgodeser de faglige argumenter for brug af en lavere porøsitet. Miljøstyrelsen har bedt GEUS om gennemføre et projekt, der har til formål at levere faglige anbefalinger til den effektive porøsitet for kalk, gerne fordelt på forskellige kalktyper. Projektet vil køre over de kommende år og vil kvalificere valget af den effektive porøsitet for kalk ved BNBO beregning. I Miljøstyrelsens tidligere vejledning i beregning af BNBO fra 2007, er der i Tabel 4 angivet et interval for den effektive porøsitet for kalksten på 1 % til 24 %. En værdi på 10 % er således lidt under middelværdien. Afsnittet vedr. ligevægt mellem matrix og sprækker er nu udgået af beregningsproceduren. Rambølls kommentar vedrørende kalibrering af dobbeltporøse modeller er medtaget i teksten. Der er indsat kildereference til tabel 1. Sandsten findes kun på Bornholm, hvorimod kalksten har større geografisk udbredelse og dermed udgør en væsentlig større del af drikkevandsressourcen i Danmark. For sandstenene på Bornholm har Miljøstyrelsen ikke konkret viden om intervallet for henholdsvis den specifikke ydelse, og de effektive porøsiteter for henholdsvis matrix og sprækker i samme grad som for kalksten. Det er muligt at Miljøstyrelsen vil opnå mere konkret viden om de hydrauliske egenskaber for de bornholmske sandsten i forbindelse med den igangværende grundvandskortlægning på Bornholm.

DANVA mener, at det bør være muligt at inddrage konkret viden i forhold til vurdering af magasinintykkelse for boringsindtag. **Rambøll** påpeger, at det bør være underoverskrifter i afsnittet ”Magasinintykkelse og boringsindtag”. Endvidere spørges der ind til teksten omkring borerne filtersat i ler. **Aalborg Forsyning** og **DANVA** påpeger, at det ikke gælder for alle kalkmagasiner, at de primært er opsprækket i de øverste 10 meter. Eksempelvis oplyser Aalborg Forsyning, at der omkring Aalborg kan findes større, vandførende sprækker efter gennemboring af mere end 50 meter kalkmagasin, og at der mange steder indvindes fra sådanne dybe sprækker i kalken. Både Aalborg Forsyning og DANVA læser fastsættelsen af magasinintykkelsen for kalkmagasiner som en rettesnor.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Beregningsproceduren er tilrettet på baggrund af DANVA's bemærkning. Der er ikke tilføjet underoverskrifter som foreslået, men beskrevet, hvilken metode teksten refererer til. Som udgangspunkt filtersættes der ikke borerne i ler, hvorfor teksten herom er udgået af beregningsproceduren. Såfremt der er viden om sprækkedannelser i kalken under de ti meter,

herunder at boringen i kalken er filtersat dybere end de ti meter, bør den lokale konkrete viden anvendes ved beregning af BNBO. Det er korrekt opfattet, af magasintykkelsen på de ti meter i kalk skal ses som en rettesnor, og skal anvendes, såfremt der ikke er viden om andet.

Rambøll spørger, hvorfor det beskrives, hvorledes potentialekort beregnes i afsnittet om ”Gradient og strømningensretning”.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

På baggrund af Rambølls bemærkning er afsnittet om beregning af potentialekort udgået.

Aalborg Forsyning og **DANVA** ønsker det specificeret, hvordan der kompenseres for overlappende BNBO. **Rambøll** ønsker det præciseret, hvordan BNBO optegnes i de tilfælde, hvor der er overlap mellem BNBO. Endvidere spørges der ind til zoomniveauet i forhold til at afgrænsningerne ikke fremstår kantede.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

På foranledning af anmodningen fra Aalborg Forsyning og DANVA bliver det specificeret nærmere, hvordan der kompenseres for overlappende BNBO ved beregningerne af BNBO. Miljøstyrelsen fastsætter ikke et bestemt zoomniveau i forhold til, hvorvidt BNBO fremstår kantede, men det skal bemærkes, at BNBO vil blive anvendt på matrikelniveau. Ved beregningen af BNBO, tages der højde for overlap mellem BNBO. Ved optegningen af BNBO, tages der ikke højde for overlap mellem BNBO.

Rambøll mener, at ”For frie magasiner anvendes den” bør tilføjes i starten af sætningen: ”Der anvendes seneste målte rovandsstand i indtaget til bestemmelse af magasintykkelsen”.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Rettesnoren gælder for både spændte og frie magasiner, hvorfor Rambølls ændringsforslag ikke mødekomes.

Andet

Danske Vandværker mener, at det bør fremhæves, at kommunerne skal tilstrækkeligt hurtigt i gang med risikovurderingen i overensstemmelse med den politiske aftale. **DANVA** bemærker, at der i BNBO-bekendtgørelsen ikke er fastsat bindende tidsfrister for kommunernes vurdering af beskyttelsesbehov, og det derfor bør præciseres i vejledningen, at vurderingen er afgørende for det videre forløb, og at hvis denne vurdering ikke afsluttes hurtigt, vil det være meget svært at få etableret beskyttelsen inden udgangen af 2022.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Der er i afsnit 1.1 tilføjet en opfordring til i planlægningen at tage hensyn til, at det kan tage tid at gennemføre frivillige aftaler.

GEUS mener, at det nogen steder i udkastet er uklart, hvad der menes med begreberne ’grundvandsdannelse’ (menes der infiltration/der vertikale influx til det specifikke magasin eller til det øverste grundvandsmagasin?) og ’grundvandstransport’ (menes der grundvandstransport eller grundvandets strømningshastighed?).

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Med få undtagelser menes der med de to begreber hhv. 'grundvandsdannelse fra terræn' og 'grundvandstransport'. Udkastet er gennemgået for de anførte begreber og præciseret, hvor nødvendigt.

KL foreslår, at bilag 3 erstattes af en henvisning, i lighed med notatet om historisk afgrænsning af BNBO i bilag 4.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Forslaget imødekommes, og bilaget erstattes af en henvisning.

KL spørger, hvorvidt man allerede i forbindelse med forhåndstilsagn om skattefritagelse bør forholde sig til relaxsation. **Aalborg Forsyning** mener, man bør forholde sig til relaxsation i forbindelse med henvendelse om forhåndstilsagn.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Såfremt der i aftalen indgår et vilkår om, at tinglyst servitut om anvendelsesbegrænsning af ejendommen kan aflyses på et senere tidspunkt, kan det være relevant for Skat at kende dette vilkår. Dette bør altid afklares individuelt med Skat for den enkelte sag.

KL bemærker, at beskrivelsen i bilag 1 om støtte til privat skovrejsning ikke synes i overensstemmelse med Miljøministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 16 til L31 (2019).

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Støtte til privat skovrejsning fremgik fejlagtigt af listen i bilag 1 i høringsversionen. Denne er nu rettet

Landbrug & Fødevarer mener, at der mangler dokumentation for, hvorvidt andre typer af forurening kan dækkes ind under betragtningen i indledningen til kapitel 2 om, at "Selvom BNBO-loven alene omhandler erhvervsmæssig brug af pesticider, vurderes beskrivelsen, sammen med uddybningerne i nærværende kapitel, også at være dækkende i forhold til andre typer forurening." **Landbrug & Fødevarer** mener som absolut minimum, at sætningen skal afgrænses til kun at være gældende for BNBO.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Lovbemærkningerne til § 1 i BNBO-loven beskriver kommunernes mulighed for, efter miljøbeskyttelseslovens § 24 stk. 1, at give påbud eller nedlægge forbud for at undgå fare for forurening af bestående eller fremtidige vandindvindingsanlæg til indvinding af grundvand, og er således ikke begrænset til erhvervsmæssig brug af pesticider men til alle trusler, hvilket er baggrunden for Miljøstyrelsens formulering. Det præciseres, at der med betragtningen tænkes på BNBO.

Rambøll mener, det kunne være nyttigt, hvis vejledningen blev uddybet omkring monitorering i og omkring BNBO.

Miljøstyrelsens bemærkninger:

Monitorering i og omkring BNBO kan øge vidensgrundlaget og dermed forbedre sikkerheden af risikovurdering og den efterfølgende vurdering af, hvilke tiltag, der er nødvendige. Måling for vandkvalitet er tilføjet i afsnit 2.1 som eksempel på, hvordan kommunen kan udbygge vidensgrundlag. Det skal bemærkes, at Miljøstyrelsen mener, at det i hvert tilfælde skal vurderes konkret, hvorvidt der er et behov for etablering af monitoringsboringer omkring BNBO, idet

gevinsten af denne ikke nødvendigvis står mål med omkostningerne ved etablering og drift – se også bemærkning side 4.

Landbrug & Fødevarer oplyser til afsnit 3.1.3 at SEGES Økologi Innovation ligeledes tilbyder omlægningsrådgivning til landmænd og kommuner vedrørende arealer i BNBO områder

Miljøstyrelsens bemærkninger:
Tilføjet.

Øvrige justeringer i vejledningen

Udkastet side 14 nederst: Grundet forsinkelse forventes to forskningsprojekter under pesticidforskningsprogrammet *ikke* færdige i starten af 2020. ”starten af” slettes.

Afsnit 2.5.2 (omkring indberetning af BNBO, hvor kommunen har besluttet ikke at iværksætte indsatser), er to steder blevet justeret, så teksten svarer til BNBO bekendtgørelsen.